

7. MAJ 2015.

BUDŽETI OPŠTINA NA SEVERU KOSOVU: NAJZAD DOGOVOR

Četvrti maj je označio kraj zastoja između četiri kosovske većinski srpske severne opštine i centralne vlasti o statusu opštinskih budžeta u Zvečanu, Zubinom Potoku, Leposaviću i Severnoj Mitrovici. Do pat pozicije je došlo 28. februara, nakon što opštine nisu uspele da se dogovore oko tačne sume koju bi centralna vlast trebalo da dodeli svakoj od opština kao deo kosovskog budžeta za 2015. godinu. U početku je svaka opština tražila sume za koje je Ministarstvo finansija smatralo da premašuje njihovu veličinu populacije. Štaviše, tražena suma je bila daleko iznad budžeta drugih opština na Kosovu sa sličnim brojem stanovnika. Disparitet između onog što je traženo i onoga što je centralna vlast bila dodelila svakoj od opština je značajano velik: Zvečan je računao na 14 miliona evra, dok mu je dodeljeno 1,6 miliona evra; Zubin Potok je tražio 21,5 miliona evra, ali mu je vlada dodelila 1,8 miliona evra; Leposavić je odobrio 11,5 miliona evra, dok je vlada odobrila 2,3 miliona evra; a u Severnoj Mitrovici, opština je zatražila 20 miliona evra, dok joj je centralna vlada dala 2,7 miliona evra.¹ Zbog velikih razlika između budžeta na opštinskom i centralnom nivou, vlada u Prištini je zatražila da svaka skupština opštine izradi nove budžete u skladu sa budžetskim regulacijama koje je postavila centralna vlast.² Gradonačelnik Severne Mitrovice, Goran Rakić, je izjavio da se razlike u budžetu mogu delimično objasniti različitom percepcijom broja stanovnika između lokalne i centralne vlasti.³ Prema Rakiću, centralna vlast je procenila da ta opština ima 12.000 stanovnika, a ipak 28.000 glasača na prethodnim izborima pokazuju da je populacija u stvari mnogo veća.⁴ Različiti brojevi u vezi sa veličinom populacije su rezultat toga što centralna vlast zasniva populaciju na popisu iz 2011. godine, kada je međutim mnogo Srba bojkotovalo ovaj popis, čineći ove cifre kontroverznim. Za više informacija o popisu Kosova 2011. i broju stanovnika svake od manjinskih zajednica, molimo da pogledate našu [analizu](#).

Rakić takođe naglasio da je Severna Mitrovica jedina opština na Kosovu kojoj nedostaje opštinska zgrada, a što se mora uzeti u obzir prilikom formiranja budžeta.⁵

Još jedan kamen spoticanja bilo je isključivanje zdravstvenog i nastavnog osoblja koje radi u bolnicama i školama u severnim opštinama iz budžetskih stavki predloženih od strane opština. Ministarstvo

¹<http://www.balkaninsight.com/en/article/prishtina-blocks-the-accounts-of-serb-municipalities>

²<http://www.balkaninsight.com/en/article/prishtina-blocks-the-accounts-of-serb-municipalities>

³<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/9/Politika/1705529/Raki%C4%87%3A+Mali+bud%C5%BEet+za+Severnu+Mitrovicu.html>

⁴<http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/9/Politika/1705529/Raki%C4%87%3A+Mali+bud%C5%BEet+za+Severnu+Mitrovicu.html>

⁵<http://www.radiokim.net/vesti/politika/racic-budzet-za-severnu-mitrovicu-nedovoljan.html>

finansija je tražilo od opština da uključe svakog zaposlenog plaćenog iz javnog budžeta – zajedno sa osobljem koje radi u javnom zdravstvenom i obrazovnom sektoru, a koje trenutno finansira Republika Srbija. Osoblje koje radi u javnom zdravstvenom i obrazovnom sektoru ipak ostaje na platnom spisku Republike Srbije. U ime centralne vlasti, Edita Tahiri, ministarka za dijalog, tvrdi da je „funkcionalnost opštinskih legalnih struktura na severu Kosova osujećena mešanjem Srbije” i da bi tamošnje budžetske stavke trebalo da u potpunosti odgovaraju kosovskim standardima.⁶

Predstavnici severnih opština, sa druge strane, odabrali su da ne obuhvate plate opštinskih službenika koji rade u zdravstvenom i obrazovnom sektoru, s obzirom da su očekivali da će te plate nastaviti da finansira Srbija kroz Udruženje/Zajednicu srpskih opština. Oni su tvrdili da dok finansiranje ovih sektora nije regulisano kroz Udruženje/Zajednicu većinski srpskih opština, ono ne bi trebalo da bude uključeno u kosovski budžet dotičnih opština. Predsednica skupštine opštine u Severnoj Mitrovici, Ksenija Božović, istakla je da su opštinski budžeti u severnim opštinama izrađeni u skladu sa Briselskim sporazumom i da bi ubuduće trebalo da budu regulisani kroz Zajednicu opština, onda kada ona bude uspostavljena.⁷

Prema Briselskom sporazumu, Zajednica srpskih opština će imati potpun nadzor nad oblastima ekonomskog razvoja, obrazovanja, zdravstva, urbanog i ruralnog planiranja. Međutim, Sporazum ne uspeva da precizira da li će Zajednica imati punomoćje da izradi opštinske budžete,⁸ a postojeće kosovsko zakonodavstvo ne dopušta opštinama ta prenesu svoje nadležnosti u oblastima budeta i finansija na bilo koji drugi organ, uključujući buduću Zajednicu opština.⁹ Za više o ovome molimo da pogledate našu poslednju [analizu](#) o mogućim nadležnostima i obavezama koje Zajednica srpskih opština može da ima prema kosovskom zakonu.

Posle dužih razgovora i nakon još jednog kruga sastanaka unutar Briselskog dijaloga, opštinski budžeti su izmenjeni kako bi bili u skladu sa zakonskim okvirom i u skladu sa budžetima koje je izradila centralna vlast. Ostaje nejasno je da li će ovi opštinski službenici biti plaćeni samo od strane opština kroz njihove budžete koje odobri Kosovo, ili će nastaviti da ih finansira Srbija bez saglasnosti Kosova.

ECMI Kosovo pozdravlja dogovor postignut o budžetima, koji tako okončava dvomesečni ćorsokak i podstiče lokalnu i centralnu vlast da rade zajedno i efikasno kako bi omogućile da su sve zajednice jednako zastupljene i da dobijaju odgovarajuće fondove. Pitanje integracije zdravstvene zaštite i obrazovanja na Severu unutar Kosova, međutim, ostaje nerešeno i zahteva punu primenu odredbi Briselskog sporazuma, uključujući takođe one koje se odnose na Zajednicu.

Najzad, vlada Kosova bi trebalo da razmotri prilagođavanje ili ispravljanje rezultata popisa za srpsku zajednicu na Kosovu, uzimajući u obzir važne korake ka integraciji srpske zajednice u Kosovo koji su preduzeti još od poslednjeg popisa 2011. godine.

Za više informacija molimo da nas kontaktirate na broj+ 381 (0) 38 224 473 ili preko email-a info@ecmikosovo.org

⁶<http://www.dw.de/komunat-e-veriut-të-kosovës-refuzojnë-buxhetin-e-prishtinës/a-18287041>

⁷<http://illyriapress.com/bllokohen-xhirollogarite-e-komunave-me-shumice-serbe-ne-veri/>

⁸<http://mm.primedb.net/projects/new-perspektiva/alb/?PostID=77>

⁹<http://www.ecmikosovo.org/?p=6247>

POSLEDNJI POLITIČKI DOGAĐAJI

O ECMI-ju Kosovu

ECMI Kosovo je vodeća nevladina organizacija, koja se bavi pitanjima manjina na Kosovu, sa ciljem da razvije inkluzivne i reprezentativne institucije odgovorne za pitanja zajednica, koje podržavaju stabilno i multi-etničko Kosovo. ECMI Kosovo doprinosi razvoju, jačanju i implementaciji relevantnog zakonodavstva, podržava institucionalizaciju vladinih tela koja predstavljaju zajednice, i povećava kapacitet aktera civilnog društva i vlade kako bi sarađivali na konstruktivan i održiv način.